

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XII. Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt. Matth. 5.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

dicz adeo acceptis DEO, tam corpora-
libus quam spiritualibus. sedum
arretur stulti nomen: *Stulte hac no-*
Et animam tuam repetent à te, & hac,
qua parasti cuius erunt? Luc. 12.
v. 20.

XII.

Beati mundo corde, quoniam ipsi DEUM videbunt.
Matth. 5.

Considera nomine cordis huma-
ni, si sumatur in sensu non pro-
prio sed metaphorico, qualis est præ-
sentis loci, aliquando intelligi in Scri-
pturis sacris Intellectum. *Obscuratum*
est insipientes cor eorum. Rom. 1. vers. 21.
aliquando Memoriam: *Conservabat*
omnia verba hac conferens in corde suo.
Luc. 1. v. 19, aliquando Voluntatem:
Quam bonus Israel DEVS his, qui recto
sunt corde. Pl. 72. v. 1. aliquando om-
nes istas facultates simul sumptas, pro-
ut earum usu præcipue opus est medi-
tanti. *Cor suum tradit ad vigilandum*
ad oculum ad Dominum, qui fecit illum.
& in conspectu Altissimi deprecabitur.
Ecl. 39. v. 6. Cum igitur id fueris con-
secutus, ut simul mundæ sint omnes i-
ste Potentiæ tam spectabiles, intrabis
felicitissimum numerum eorum, quos
hic Christus ore suo beatos pronuntiat:
Beati mundo corde. Sed quid est habe-
re mundas istas potentias? quis hoc i-
gnorat: mundum est illud triticum cui
adempta est palea, mundum pomum,
cui detractus est cortex, mundus pan-
nus, cui fordes ablutæ, mundum aurum,
cui sublata est scoria. Itaque cum ab
omnibus hisce potentiis removeris,

quidquid facit, ut in suo genere sint
minus pura, sinceræque, tunc eas om-
nes habebis mundas. *Ab omni delicto*
munda cor meum. Ecl. 38. v. 10. Intel-
lectus mundandus est eum purgando
à doctrinis falsis, curiositatibus perni-
ciosis, consiliis præcipitatis, Judicis
pervertis. Memoria est mundanda per
oblivionem earum personarum, quas reli-
quisti in exitu de Ægypto, eorum com-
merciorum, commoditarum, rerumque
omnium, quarum recordatio spiritum
facile divertit à DEO suo. Voluntas
est mundanda non à culpis duntaxat
etiam levibus, sed ab illarum amore,
ab intentione perversa cuiquam pla-
cendi in ullo opere nisi soli DEO, ab
affectibus carnis, à cupiditatibus cor-
poris, ab ipsis motibus subreptiis, qui
facile excitantur à sensu rebelli. *Mun-*
demus nos ab omni inquinamento carnis,
& spiritus, perficientes sanctificationem
in timore DEI. 2. Cor. 7. v. 1. Qui hoc
assequitur, dicere cum veritate potest,
se esse mundo corde. Dices neminem
in hac terra saltem perfecte id posse
consequi. *Quis potest dicere: Mundum*
est cor meum? Prov. 20. v. 9. Id equi-
dem concesserim, sed nec in terra con-
sequi

se qui quisquam potest, ut DEUM perfecte amet ex toto corde suo. & tamen præceptum datur ex toto corde amandi, ut quisque prospiciens propolitum sibi scopum, ad quem magnis passibus contendat, saltem quam fieri potest proximè accedat. Idem in casu nostro accidit. Quid igitur videtur tibi? an putas fore, ut appropinques ad eam munditiem, cujus tibi Idea propolita est? quo propior eris, eò etiam eris beator. sed DEUS avertat, ne sis de numero illorum, qui se mundos existimant, quando nec animum adjecerunt ad lavandum. *Generatio, quæ sibi munda videtur, & tamen non est lota à sordibus suis. Prov. 30. v. 12.*

2. Considera, quomodo hæc mundities etiam ipsa sit signum Prædestinationis, & signum quidem proximū; quia ista est habilitas ad DEUM videndum proxima. Quæ est proxima aptitudo speculi, ut totum illustretur à sole: est esse tersissimum ab omni maculâ. Ita res habet in homine. Quando is habet jam teras facultates suas omnes, nihil superest, quàm ut DEUS in omnes effundat sui copiam splendoris. Porro quis nescit ejusmodi visionem in terra de lege saltem ordinariâ obtineri non posse? *Non videbit me homo, & vivet. Exod. 33. v. 20.* Restat ergo eam totam servari cælesti gaudio. atque hoc est, quod significare Christus voluit, cum dixit: *Beati mundo corde, quoniam ipsi DEUM videbunt.* si diceret: *contemplabuntur, considerabunt, intelligent.* verum diceret: sed diceret, quod speculis convenit etiam

offuscatis, qualia semper sunt hæc super terram: cum tamen loqui viderit de eo, quod homo consequi potest in cælo potest, ubi specula jam facta mino lucida splendidaque: & sic dixit: *Videbunt.* Tu inierim vide, an operæ pretium sit studere tali munditiæ, quæ te præ quædam alia reddat idoneum ad videndum DEUM. at quomodo eam obtineas mundando cor tuum iis quæ mundis, quibus soles mundare speculas, tergendo scilicet, perfricando, laudando. Absterio sit crebra diluio mali commissi, & eo dolore, & desiderio, qui comitari solent Examen perfectum. Perfricatio sit penitus satisfactionis operibus, quæ ipsam finem suscipiuntur. Lavatio denique sit accedendo sæpius ad fontem salvatoris, qui sunt sanctissima Sacramenta, quæ Eucharistia Sacramenta. Verum est hæc ipsa munditia habere vim, nisi dependeat à deo, quæ ad illorum usum te inducit, & deo dei potissimum in Scripturis sacris dicitur purificatio cordis hominum. *Deus purificans corda eorum.* Actus, hæc hoc ipso infertur, ejusmodi munditia cordis certum esse signum Prædestinationis, quia sicuti meritum fidei credere firmiter, quod non videtur, quæ merces, quæ responder merito, credere clare, quod credidisti.

3. Considera, quare Christus hæc Beatitudinem sexto loco posuerit. Beatitudo est, quia cum homo jam esse dispositus per Beatitudines præcedentes tam quoad se, quàm quoad proximum

ad se per tres jam explicatas, ad proximum per duas reliquas, æquum omnino erat, ut etiam disponeretur ad DEUM: atque ideo primò ponitur hæc mundities cordis tam necessària omnibus, qui propiùs agere cum ipso volunt. *Mundamini, qui feretis iusta Domini.* Isa 52. v. 11. Adde, quòd, cum in Beatitudine præmissà, plurimum depradicata sint opera Misericordiæ, facili credere quisquam posset, ea sola sufficere ad salutem, prout aliqui volebant. Idcirco Christus sapienter advertit non satis esse habere cor tenerum, si fuerit impudicum, habere oportet etiam Mundum. An nescis, quot vivant more brutorum animalium, nec angipropereca, quia solent quotidie panes quosdam largiri pauperibus? *Quòd superest, dare eleemosynam?* *Ecce omnia munda sunt vobis.* ita præterdunt dixisse Christum ipsis Pharisæis tam sordidis. Luc. 11. Sed pessimè abutuntur tali sententià, quamvis enim demus non fuisse illum loquendi modum Ironicum prout volebant nonnulli, constat tamen Pharisæos summum studium posuisse in ablucenda quotidie carne corporis omni genere balneorum, minimè subinde anxios, quòd conscientiam haberent inquinatam rapinis, fraudibus, imposturis, & damnis gravissimis, quæ faciebant Pauperibus. Unde dicebat Christus, ut lavacris externis, quæ illis minimè verabatur, adjungerent interna per actus eleemosynæ etiam frequentes, qui illos à præteritis extor-

tionibus purgarent, & tunc planè mundos futuros. En igitur quid velit dicere, cum ait: *Omnia munda sunt vobis.* vult dicere, non fore mundos omnino, si faciant more illorum, qui catinum summo labore foris lavant, intus non lavant. Ita est, Eleemosyna sine dubio plurimum valet ad delenda peccata, uti Angelus dicebat Tobie seniori: *Ipsa est, qua purgat peccata.* c. 12. v. 9. Sed solùm delet per modum dispositionis. Quodsi ergo, quæ tua est infelicitas, collo tenus hæreas immerfus vitij carnis, fac sanè eleemosynam, plurimum illa proderit ad obtinendam à DEO gratiam emergendi è luto, in quo jaces. Aliud autem est facere eleemosynam, ad obtinendam gratiam jacendi in hoc luto ad finem usque, & tum salutem consequendi. Hoc non esset velle, ut eleemosyna deleat peccata, sed potius ut ea foveat. quis autem exposcere ejusmodi portentum potest?

4. Considera, quomodo huic Beatitudini respondeat donum Intellectus, quod consistit in excellenti quodam Lumine Divino, quòd mentem elevat ad intelligendas bene Scripturas Divinas, easque interpretandas in earum sensu genuino. *Tunc aperuit illis sensum, ut intelligerent Scripturas.* Luc. 24. v. 45. Convenit igitur hoc donum mundis corde duabus de causis, quæ mutuam sibi præstant operam. Convenit, quia munditie cordis conducit ad intelligendas Scripturas: & convenit, quia cognitio Scripturarum conducit ad

augendam munditiam cordis. Munditiam cordis conducere ad intelligendas Scripturas, indubitatum est, dum non solum utilis, sed necessaria est. Equis erit sana mentis homo, qui velit pretiosum Balsamum infundere vasi sordido: vult omnino prius purgari vas. ita facit Spiritus Sanctus. non vult infundere sensus Scripturarum vasi immundo. Quod si tamen invenire sit aliquem, qui, quantumvis male vivat, satis doctè interpretetur Scripturas, ne putes id universim accidere, vi doni infusi. accidit vi doni acquisiti ab hoc illòvo interprete, quod sacra evolvendo volumina emendicavit. Ceterum *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.* & tum: *Beati, qui scrutantur testimonia ejus;* ajebat Psaltes pl. 118. v. 1. non dixit: *Beati, qui scrutantur testimonia ejus,* & dein: *Beati immaculati in via, qui ambulant in lege ejus.* Ita est, etiam intelligentia Scripturarum confert ad augendam cordis munditiam; dici quippe potest Scripturas Sacras esse instar Pa-

ctoli, qui undis suis non solum purgat, sed dirat. & ubi flumina conscientiarum humanarum sepe trahere solent peritidi & vestis, qualia sunt vitia, quæ reliquæ emulationis, superbia, ambitione, temeritatis, ista non solum non tollit, sed tollit, relinquendo, ubi undat, auri copiam, quæ sufficit ad quamcunque animam virtutibus dotandam. Ita cernis Sanctos, qui magis erant in Scripturis eruditissimi, fuisse majore sanctitate conspicui. Nec mirum. *Confirmatio abbreviata* (qualia sunt tot præcepta perfectionis comprehensa volumine cum parvo Scripturarum Divinarum summario abbreviata *vindicta letitiam.* If. 10. v. 22. non eritimes proinde male tempus illud collocatum, quod impendis cognoscendum habet sententijs, quas propono, & considerandis; facere quippe potest.

Sanctitas non solum in re invenitur, sed etiam in-

under.

* * *

XIII.

Beati pacifici, quoniam filij DEI vocabuntur. Matth. 5.

1. **C**onsidera pacem jam olim fuisse à S. Augustino Divinè prorsus duabus vocibus definitam, cum nominata ab illo fuit: *Tranquillitas ordinis.* Ordo, qualis reperitur in aliqua Republica bene quidem constitutâ, sed tumultuante ob crebras se-

ditiones, quæ in illa commoverentur, non sufficit ad pacem, quia *ordo* est tranquillitas. Tranquillitas, qualis reperitur in aliqua Republica constitutâ, sed dissonâ ob defectum ordinis regiminis, nec ipsa sufficit ad pacem formandam saltem stabilem, quæ